

اوجاق

فرهنگ جغرافیایی، تاریخی و اقتصادی شهرستان شوط

مؤلف: مهندس بهنام ثریا

انتشارات فانار

ارومیه - ۱۴۰۱

سرشناسه	: ثریا، بهنام، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: اوجاق: فرهنگ جغرافیایی، تاریخی و اقتصادی شهرستان شوط/ مولف بهنام ثریا.
مشخصات نشر	: ارومیه : فانار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۷۲ ص.: مصور، جدول.
شابک	: 978-622-97249-6-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
عنوان دیگر	: فرهنگ جغرافیایی، تاریخی و اقتصادی شهرستان شوط.
موضوع	: شهرها و شهرستان‌ها -- ایران -- آذربایجان غربی Cities and towns -- Iran -- Azerbaijan, West
موضوع	: شوط(شهرستان) Shut(Iran)
رده بندی کنگره	: DSR ۲۰۹۷
رده بندی دیویی	: ۳۳۲/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۷۰۱۷۹۴
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

اوجاق : فرهنگ جغرافیایی، تاریخی و اقتصادی شهرستان شوط

مؤلف: مهندس بهنام ثریا

ناشر: انتشارات فانار

حروفچینی و صفحه آرایی: انتشارات فانار

طراحی جلد: رضا عباسی

چاپ و صحافی: پرینتاگرام

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۱ تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ تومان

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۲۴۹-۶-۵ ISBN : 978 - 622- 97249 - 6 - 5

مرکز پخش: ارومیه، خیابان خیام جنوبی، انتشارات فانار تلفن: ۰۹۱۴۹۳۸۷۳۳۴

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. استفاده از مطالب با ذکر منبع آزاد است

فهرست مطالب

۱		سخنی با خوانندگان
۳		مقدمه
۵		علائم مورد استفاده برای آوا نویسی:
۷		شهرستان شوط
۸		شوط (Šot)
۲۶		آریالخی (Ärpälîx)
۳۰		آلی کندی (Älî kandi)
۳۲		آغ بولاخ (سقار) (Äğ buläx)
۳۶		آغ بولاخ (موخور) (Äğ buläx)
۳۹		آغ دونلو (Äğ donlu)
۴۲		آیار (Alyär)
۴۶		ایشگه سو (İşgə su)
۴۹		اینجه قدیم (İnja Qadim)
۵۳		بابئر (Bäber)
۵۶		باش کهریز (Bäš kahriz)
۵۹		بایرام کندی (Bäyräm kandi)
۶۲		به ی آن چولو (اشاغی) (Bayan çölü)
۶۵		به ی آن چولو (کورد) (Bayan çölü)
۶۸		پیرایشه (Piriša)
۷۲		تپه باشی (نماز) (Tapa başî)
۷۵		تزه کت (کند) (Taza kat)
۷۸		توره (Tavra)
۸۲		تیمور آباد (تمر آباد) (Teymur äbäd)

۸۶	حسن کندی (Hasan kandi)
۹۱	حسین آلی (حسین علی) کندی (Hosen āli kandi)
۹۳	حسین آلی (حسین علی) کندی (کرد) (Hosen āli kandi)
۹۶	جی آن (Jayan)
۱۰۰	چاوقون، شورا گول (Çävqun) (Şorä göl)
۱۰۴	خلج (Xalaj)
۱۰۸	خلج (کورده) (Xalaj)
۱۱۱	خیزیرلی (Xizîrlî)
۱۱۴	خورابلی (Xoräblî)
۱۱۸	خوخ (خوک) (Xoh)
۱۲۱	دانا بولاخ (Dänä buläx)
۱۲۴	دوز آغلل (Düz äğil)
۱۲۸	دیزه (Dizə)
۱۳۱	زیرحلی (Zayrähli)
۱۳۵	زنجیره (Zanjira)
۱۳۷	سوفو (Sofu)
۱۴۱	سید احمد کندی (Seyid ahmad kandi)
۱۴۴	سینخ (Sînex)
۱۴۷	شاه بولاغی (Şäh buläğî)
۱۵۰	شمو سئلاوی (Šamo selävi)
۱۵۴	شینخ سئلو (Šîx silo)
۱۵۸	صبیر خان (Sabir xän)
۱۶۰	صمد یوردو (Samad yurdu)
۱۶۳	علی کندی (Âli kandi)

۱۶۵		عظیم کندی (Âzim kändi)
۱۶۸		عزت آباد (ایز آباد) (Âzat âbâd)
۱۷۱		فش آل (Fešal)
۱۷۶		فش آل (قره قویون) (Fešal)
۱۸۰		قاپان باسان (Qābān bāsān)
۱۸۳		قاپاخ بولاخ (Qābāx bulāx)
۱۸۶		قره آغاج (Qara āğāj)
۱۹۰		قره ایاق (قره باخ) (Qara ayāq)
۱۹۵		قره زه می (Qara zami)
۱۹۸		قره کهریز (Qara kahriz)
۲۰۱		قیاس (Qiyās)
۲۰۵		قیزیل قالا (Qizil Qälä)
۲۰۸		قیزیلجا قالا (آشاغی) (Qiziljā qälä)
۲۱۱		قیزیلجا قالا (اورتا) (Qiziljā qälä)
۲۱۴		قیزیلجا قالا (یوخاری) (Qiziljā qälä)
۲۱۸		قورد اولدورن (عجم) (Qurd öldürən)
۲۲۱		قورد اولدورن (کرد) (Qurd öldürən)
۲۲۳		کچو (آشاغی) (keço)
۲۲۷		کچو (یوخاری) (keço)
۲۳۰		کش آرخی (Keš ärxî)
۲۳۴		کندال (Kändäl)
۲۳۸		کوربا بولاخ (Korä bulāx)
۲۴۱		گه دای (Gadäy)
۲۴۴		ماللا احمد (Mällä ahmad)

سخنی با خوانندگان

پیامبر اسلام حضرت محمد (ص) بعد از فتح مکه بلافاصله بت ها را شکست، یعنی اینکه تکیه گاه روانی تمام جاهلان را از بین برد و در نتیجه تمام بت پرستان بی پناه و از نظر روانی معلق شدند. همگان به مانند کودکان مادر مرده به دنبال دامانی می گشتند که به آن چنگ اندازند؛ بی تابانه و مشتاقانه در جستجوی حمایت کننده ای بودند که در پناهش آرام گیرند. پیامبر (ص) بلافاصله خدا را به جای بت هایشان معرفی نمود؛ همان که سالها دربارهاش همه جا سخن گفته بود. بعد از این واقعه، مردم گروه گروه و تک به تک به اسلام گرویدند، یعنی خدا را جانشین بت ها قرار دادند و شخصیت کودکی خود را به او مرتبط ساختند و بدین ترتیب پناهگاه مورد نیاز خود را یافتند. وقتی بت می پرستیدند راست می گفتند، بعد هم که خدا پرست شدند راست می گفتند؛ به طوری که فقط به فاصله پانزده روز بعد از آن در راه خلد، در غزه حنین، شرکت کردند و شهید هم دادند. اینها مسلمان شده بودند، ولی همه مومنانی بودند که ایمانشان از شخصیت بالغی شان نشأت گرفته باشد! کسانی که ایمانشان به خدا محکم است، شخصیت کودکی شان به خاطر اتکای به او احساس درماندگی ندارند و لازم نیست کسی را به عنوان حامی پیدا کنند و سر بدو بسپارند و اربابی دست و پا کنند تا آرامشی برایشان فراهم کند.

به تاسی از این مسئله، در دوران قبل از انقلاب، چند تن از مسئولین شهر برای خودنمایی و تظاهر به دولت شاهنشاهی، نام شهر شوط را به «شاه آباد» و خیابان اصلی شهر را به نام خیابان پهلوی نام گذاری نموده بودند. با پیروزی انقلاب اسلامی برخی از همان اشخاص و افراد دیگر نام شهر را به «اسلام آباد شوط» و نام خیابان پهلوی را به نام خیابان امام (ره) تغییر نام دادند. تهیه کنندگان این اسامی در هر دو حالت تسلیم حاکمان وقت شده و سر بر آستان صاحبان قدرت مقام ساییده بودند. در مورد این افراد کاملاً پیداست که شخصیت بالغی یا ابداً حضور نداشته و یا اجیر ارضای شخصیت های والدینی و کودکی خود شده بودند، تا امور را سبک و سنگین کنند تا شاید منافع و مصالح احتمالی شان فراهم شود.

کنار گذاشتن شخصیت بالغی، عقل یک جامعه را به اسارت احساسات در می آورد و در جامعه ارتباط بین غلام و دیکتاتور و مرید و مرادی بیشتر می شود. اینکه چرا بزرگانی

همچون مصدق، قائم مقام فراهانی و یا امیر کبیر، نتوانستند دوام بیاورند به همین علت است که شخصیت ایرانی‌ها معمولاً از شخصیت بالغی جداست و مربوط به خلیقات ما ایرانیان است. در عصر کنونی خلیقات اکثر ما ایرانیان استحقاق مواجهه با جامعه قانون‌گرا و دمکراتیک را ندارد و ایرانی اغلب دنبال دیکتاتور خوب یا بد هست و سعی می‌کنند جامعه مدنی را به بی قانونی و فساد بکشانند یا به نوعی روابط را بر ضوابط ترجیح دهند. خداوند در سوره رعد آیه ۱۱ می‌فرماید: *إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ* «خداوند وضع هیچ قومی را تغییر نمی‌دهد، تا زمانی که آن قوم خلیقاتشان را تغییر دهند».

در مورد اسامی جغرافیایی و توپونیم‌های شهرستان شوط همین بس که برخی از این اسامی فدای همین رفتارهای مربوط به خلیقات ما شده است و به خاطر منافع یک عده در حال تغییر می‌باشند که امیدواریم با رفتار عقلانی و شخصیت بالغی مردم منطقه، جلو این نوع تصمیمات و تغییرات مربوط به اسامی جغرافیایی گرفته شود.